

Vergaderjaar 1991-1992 Nr. 309

22 652 (R 1440)**Overeenkomst inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Kaapverdië****Nr. 1****BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 3 juni 1992

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 5 juni 1992. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens een van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of door de Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen of van Aruba te kennen worden gegeven uiterlijk op 5 juli 1992

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet en het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden¹, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 11 november 1991 te 's-Gravenhage tot stand gekomen overeenkomst inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Kaapverdië (Trb. 1991, 198).²

Een toelichtende nota bij de overeenkomst treft U eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor Nederland en Aruba gevraagd.

Aan de Gouverneur van Aruba is verzocht hogergenoemde stukken op 5 juni 1992 over te leggen aan de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Minister van Aruba is van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

¹ Art.91,(1), add.art.XXI, GW; Art.61,(3), G.W.1972, en Art.24 Statuut.

² Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

S-AFE
S-IZ

Overeenkomst inzake de bevordering en wederzijdse bescherming van investeringen tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Kaapverdië

TOELICHTENDE NOTA

Algemeen

Een Overeenkomst inzake de bevordering en bescherming van investeringen heeft ten doel investeringen over en weer bescherming te bieden ter aanvulling van de bescherming op grond van de wetten en regelingen van de Overeenkomstsluitende Partijen en onder andere daarmee zulke investeringen te bevorderen.

Het overleg inzake de onderhavige op 11 november 1991 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Overeenkomst (Trb. 1991, 198) heeft plaatsgevonden op initiatief van Kaapverdië. De via diplomatieke kanalen tot stand gekomen tekst van de Overeenkomst is nagenoeg conform de door Nederland gehanteerde modeltekst.

De Overeenkomst garandeert non-discriminatoire behandeling van investeringen en volledig vrije transfer van betalingen verband houdend met een investering. Er worden waarborgen gesteld met betrekking tot onteigening van een investering en eventuele geschillen kunnen aan neutrale internationale arbitrage worden onderworpen.

Economische situatie in Kaapverdië

Kaapverdië heeft, met uitzondering van de visgronden, nauwelijks de beschikking over natuurlijke hulpbronnen. Vis en visproducten vormen de belangrijkste exportproducten van Kaapverdië. De handelsbalans van Kaapverdië vertoont een structureel tekort. Mede door de geldelijke overmakingen van de 600 000 in het buitenland wonende Kaapverdianen naar hun vaderland is er een overschot op de lopende rekening.

Hoewel Kaapverdië met een bruto nationaal produkt per hoofd van naar schatting US\$ 700 tot de lage-inkomenslanden behoort, zijn de economische vooruitzichten redelijk. Dit is met name te danken aan de pragmatische economische politiek die het laatste decennium is gevoerd.

Het beleid van de in januari 1991, na vrije verkiezingen, aangetreden nieuwe regering richt zich hoofdzakelijk op privatisering, bevordering van het toerisme, uitbreiding van de dienstensector en diversificatie van de landbouw. Ten einde de benodigde infrastructuur te kunnen aanleggen zullen westerse investeerders aangetrokken dienen te worden.

Bilaterale economische betrekkingen Nederland-Kaapverdië

De bilaterale betrekkingen met Nederland liggen voornamelijk in de sfeer van ontwikkelingssamenwerking (in 1990: ruim 20 miljoen gulden gecommiteerd).

Nederland was in 1990, na Portugal, de tweede exporteur naar Kaapverdië. De export bestond met name uit voedingswaren, transportmiddelen, ijzer en staal en had een totale waarde van 24,8 miljoen gulden. De Kaapverdiaanse export naar Nederland bestaat voornamelijk uit vis en visproducten (totale waarde in 1990: minder dan 1 miljoen gulden).

In het Kaapverdiaanse beleid is een belangrijke plaats ingeruimd voor het aantrekken van buitenlandse investeringen. Met deze investeringsbeschermingsovereenkomst beoogt Kaapverdië Nederlandse investeerders aan te trekken, met name in de sectoren toerisme, visverwerking en haveninfrastructuur. Het belang van de overeenkomst voor Nederlandse investeerders is gelegen in het feit dat de overeenkomst regels bevat die

de investeerders een bepaalde zekerheid verschaffen ten aanzien van de behandeling van de investeringen. De overeenkomst draagt bij tot een gunstiger investeringsklimaat in Kaapverdië.

Nederland heeft in 1988 met Kaapverdië een luchtvaartovereenkomst gesloten (Trb. 1989, 25).

De Nederlandse Credietverzekering Maatschappij verzekert exporttransacties met Kaapverdië: kortlopende kredieten onbeperkt en (middel)lange kredieten tot een transactiebedrag van 5 miljoen gulden.

Artikelsgewijze toelichting

Het enige artikel dat inhoudelijk afwijkt van de door Nederland gehanteerde modeltekst is artikel 13. Hieronder worden de belangrijkste artikelen toegelicht.

Artikel 1 geeft een omschrijving van diverse in de Overeenkomst voorkomende begrippen. De omschrijving van de term investeringen (artikel 1, letter (a)) is niet limitatief.

Artikel 3 behelst de behandeling die investeringen op het grondgebied van de andere Partij zullen krijgen. Er wordt voorzien in eerlijke en rechtvaardige behandeling van de investeerder en een verbod tot het nemen van onredelijke of discriminatoire maatregelen jegens de investeerder. De voordelen die aan onderdanen van derde landen worden gegeven in het kader van een douane-unie, een economische unie of een vergelijkbaar instituut, behoeven niet aan onderdanen van de andere Overeenkomstsluitende Partij gegeven te worden.

Artikel 5 garandeert dat alle betalingen die verband houden met een investering kunnen worden overgemaakt in een convertibele valuta zonder onredelijke beperking of vertraging.

Artikel 6 omschrijft de voorwaarden die het onrechtmatig karakter ontnemen aan maatregelen die leiden tot onvrijwillig bezitsverlies van een investering. Er worden waarborgen gegeven voor de betaling en transfer van een rechtvaardige schadeloosstelling.

Artikel 9 bepaalt op welke investeringen de Overeenkomst van toepassing is. Hieronder vallen ook investeringen die gedaan zijn vóór het tijdstip van inwerkingtreding van de Overeenkomst.

Artikel 10 De Nederlandse Antillen hebben inmiddels te kennen gegeven geen medegelding te wensen van deze Overeenkomst. Aruba heeft te kennen gegeven medegelding te wensen van deze Overeenkomst. De Arubaanse regering streeft naar diversificatie van de Arubaanse economie en ziet hierbij het aantrekken van buitenlandse investeringen en het bevorderen van handelsbetrekkingen als belangrijke instrumenten. De investeringsbeschermingsovereenkomst wordt gezien als een van de middelen ter verbetering van de concurrentiepositie van Aruba.

Artikel 13 regelt de arbitrageprocedure in geval van een geschil tussen een investeerder en het gastland, de zogenaamde «diagonale arbitrage». Zolang Kaapverdië geen partij is bij het Verdrag inzake de beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten (Washington, 18 maart 1965, Trb. 1966, 152, laatstelijk Trb. 1981, 191), is voorzien in arbitrage op ad hoc-basis.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State

Artikel 14. De Overeenkomst heeft een looptijd van vijftien jaar, waarna zij telkens voor een periode van tien jaar stilzwijgend wordt verlengd behoudens opzegging. In het laatste geval zal een overgangsregeling van vijftien jaar gelden ten aanzien van vóór de beëindiging van de Overeenkomst gedane investeringen (derde lid).

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
Y. C. M. T. van Rooy

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

De Minister van Financiën,
W. Kok